

ЗА БУКВЕНИТЕ

КИРИЛО МЕТОДИЕВСКИ ВЕСТНИК

О ПИСМЕНАХЪ

ИЗДАТЕЛ: КОЛЕЖ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

ИЗЛИЗА ОТ 1979 Г. ◆ НЕПЕРИОДИЧНО ИЗДАНИЕ ◆ БРОЙ 18/МАЙ 2004 Г.

24 МАЙ

**ПРАЗНИК БЪЛГАРСКИ, ПРАЗНИК СЛАВЯНСКИ,
ПРАЗНИК ЕВРОПЕЙСКИ**

ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ
президент
на Република
България

**ДЕЛО
С ДОСТОЙНО
МЯСТО
В СВЕТОВНАТА
КУЛТУРНА
СЪКРОВИЩНИЦА**

Паметта на историята пази делата на народите с приносен характер за развитието на човешката цивилизация.

За нас, българите, е особено ценно едно от най-ярките събития на духовния небосклон на славянската общност – сътворяването от двамата солунски братя Кирил и Методий на нашата азбука. Дело, неповторимо и уникално, което надхвърля националните рамки, преминава отвъд границата на славянското си значение и добива общочовешки смисъл. Дело хуманистично, дълбоко демократично, направило истински преврат в европейската и световната културна история. Дело, заело достойно своето запазено място в световната културна съкровищница.

Кирило-Методиевите букви стоят трайно заложени дълбоко в основите на историята ни. Изградихме се като народ благодарение на тях. Те дадоха началото на истинска народна книжнина, дадоха шанс за самобитно развитие. Не може да не си даваме сметка, че българската държава е оцеляла и се е утвърдила като важен фактор в тази част на света не само с помощта на оръжието, но и благодарение на словото. Била е силна, но велика е станала тогава, когато редом с крепостите са съградени книжовните школи. Територията на духа, за разлика от територията на държавата, не е търпяла поражения, не

е била поробвана. Дори в години и периоди на гнет територията на словото е била единствената свободна територия.

Българската „държава на духа“, която прие с отворени обятия учениците на Кирил и Методий, се превърна в люлка на славянската писменост, в основа на православната култура. Превърна се в мост, в свързващо звено между славяните, Византия и тогавашна Западна Европа. Стана значима за цялото европейско Средновековие.

Книжовното и просветителско дело на равноапостолите Кирил и Методий и техните ученици означава огромна промяна в историческия живот на българите, на всички славяни. Благодарение на него те се включиха в културния кръг на християнските народи в Европа. Това обединение на Стария континент изигра огромна роля за развитието на цялата европейска цивилизация.

Голямото признание за Светите братя Кирил и Методий и пълното съвпадение между оценките за историческото им дело идва от Изток и от Запад. Не случайно преди 24 години те бяха обявени за съпокровители на Европа. Още една стъпка в същата посока беше жестът на Папа Йоан Павел II за конструиране на международен институт на името на Св. Св. Кирил и Методий, който да се занимава с изследването на богатото наслед-

ство на двамата братя и техните последователи.

Искам да подчертая, че делото на Кирил и Методий е успяло заради ентузиазма на неговите последователи, но и заради държавната политика, която е подкрепяла техните усилия от времето на княз Борис-Михаил през цар Симеон и всички последвали български владетели.

Ние ще се връщаме нееднократно към всичко, сторено от предците, ще го преосмисляме. Общественото мнение у нас категорично и еднозначно поддържа запазването на кирилицата като един от символите на българската нация.

Нашите букви, дали ни възможност да погледнем и оценим огромното богатство на родната многовековна история, и днес се нуждаят от обич, от защита, от пламенен романтизъм. Дела като издаването на популярния у нас и в чужбина Кирило-Методиевски вестник „За буквите“ са не само похвални, но и достойни за насърчение и подкрепа. Те имат изключително значение за нашето духовно развитие и за запазване на националното ни самосъзнание.

Искам най-сърдечно да поздравя всички читатели на вестник „За буквите“.

КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Български всеучилищен химн

*„Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, таз сила нова,
съдбините си поднови!*

*Върви към мощната просвета!
В световните борби върви,
от длъжност неизменна воден, -
и Бог ще те благослови!*

*Напред! Науката е слънце,
което във душите грей!
Напред! Народността не пада
там, дето знанъето живеи!*

*Безвестен беше ти, безславен!
О, влез в историята веч,
духовно покори страните,
които завладя със меч!“*

*Тъй солунските двама братя
насърчаваха дедите ни...
О, минало незабравимо,
о, пресвещени старини!*

*България остана вярна
на достославний тоз завет —
в тържествуване и в страданье
извърши подвизи безчет...*

*Да, родината ни години
пресветли преживя, в беда
неописуема изпадна,
но върши дълга си всегда!*

*Бе време – писмеността наша
кога обходи целий мир;
за всесветовната просвета
тя бе неизчерпаем вир.*

*Бе и тъжовно робско време...
Тогаз балканский храбър син
навеждаше лице под гнета
на отоманский властелин...*

*Но винаги духът народен
подпорка търсеше у вас,
о, мъдреци!... През десет века
сѐ жив остана ваший глас!*

*О, вий, които цяло племе
извякохте из мрътвина,
народен гений възкръсихте —
заснал в глубока тъмнина.*

*Подвижници за права вяра,
сеятели на правда, мир,
апостоли високославни,
звезди върху славянский мир,*

*бъдете преблагословени,
о, вий, Методий и Кирил,
отци на българското знанье,
творци на наший говор мил!*

*Нек името ви да живее
във всенародната любов,
речта ви мощна нек се помни
в славянството во век веков!*

СТ. МИХАЙЛОВСКИЙ

Русе, 1892, Априлий 15

В НАЧАЛО БЕШЕ СЛОВОТО

Доц. **СТОЯН ДЕНЧЕВ**
д-р н.
ректор на КБИТ

Казано е в Светото Писание: „В начало беше Слово-то...“ Свещеното слово. Словото съзидател. В своите основи неръкоктворната „държава на духа“, както нарече България акад. Д. С. Лихачов, вгради делото на равноапостолите Св. Св. Кирил и Методий. Словото превърна България в люлка на славянската цивилизация с неопценими приноси в световната културна съкровищница. Златните векове на отечеството ни поклъват в лоното на духовността и техните корени пият вода от „животочния извор на новата благодат“, на мъдростта и учението, на божественото слово, осенило един от най-значимите писмени паметници на българската култура – Четвероевангелието на цар Иван-Александър от XIV век. Словото – Начало на всички начала...

То роди безсмъртните творения на старобългарската литература, представена от цяла блестяща плеяда писатели и мислители – Св. Кирил, Св. Методий, Св. Климент Охридски, Константин Преславски, Йоан Екзарх, Черноризец Храбър, Св. Патриарх Евтимий Търновски и др. Благодарение на крехкото и твърдо като елмаз слово България оцеля в преизподнята на многовековното чуждоземно иго и възкръсна за нов живот с писмената, които опази от поругание и погибел.

„Ти, българину, не се мами, знай своя род и език и се учи на своя език!“ – удари камбаната на националната съвест метежният Отец Паисий Хилендарски.

Словото извиси българската художествена мисъл до върховете на световната изящна словесност в творчеството на Ботев и Вазов, Яворов и Йовков, Гео Милев и Вапцаров, Хайтов и Радичков.

Днес, когато България приема предизвикателствата на бъдещето и създава информационното общество, първоданното Слово придобива нова градивна сила. В началото на XXI век с неговите глобални информационни магистрала и грандиозни проекти за създаването на още по-модерни технологии алфата и омегата на прогреса си остава Човекът. Фетишизирането на техниката е гибелно за могъщия *Homo sapiens*. Спасителна за него е духовността, която стопля и придава човешко лице на техницизирания свят. Ренесансът на хуманитарната култура е необходимо условие за съхраняване на човека и на неговата душевност, за по-нататъшното развитие на човешката цивилизация като хармонично единство от изкристализираната мъдрост на културните натрупвания и технологичното обновление.

В бъдното и в бъдеща обединена Европа ние, българите, влизаме с безценния капитал на Кирило-Методиевото дело. Емблематичен знак на нашата историческа принадлежност към Стария континент още от IX век е провъзгласяването на Св. Св. Кирил и Методий за небесни съпокровители на Европа от Папа Йоан Павел II в края на 1980 г. Този далновиден акт е красноречиво признание за съзидателната енергия на Словото, което извира от душата на България.

Да бъдем достойни следовници на братята първоучители!

К Б И Т - АБРЕВИАТУРА ЗА ИЗКУШЕНИТЕ ОТ ЗНАНИЕТО

Разшифрова се:

Колеж по библиотекознание и информационни технологии
И още: модерно държавно висше училище,
което подготвя първостроители на информационното общество
в България

Далечният предшественик на КБИТ е създаден през 1950 г. като Държавен библиотекарски институт. От 1997 г. е висше училище.

Днес колежът обучава студенти по пет специалности: Библиотекознание и библиография (ББ), Книгоразпространение (КН), Информационни фондове на културно-историческото наследство (ИФ на КИН), Информационни технологии (ИТ) и Информационно брокерство (ИБ). Две от тях - Информационни фондове на културно-историческото наследство и Информационно брокерство - са новосъздадени, за да отговорят на потребностите на съвременното българско общество.

Колежът разполага с четири големи аудитории, с 20 специализирани семинарни кабинета, с модерни компютърни лаборатории с локални мрежи и зали за нови информационни и комуникационни технологии (мултимедийни, CD-ROM, Интернет и др.), с библиотека, притежаваща над 60 000 библиотечни единици, и книгохранилище за 80 000 документа, със заседателна зала, с модерен физкултурен комплекс със салон и тенис-кортове, бюфет-стол, кафе-клуб и книжарница.

Колежът не е затворена в себе си академична общност. Той членува в Европейската университетска харта „Erasmus“, в Националния технически комитет по стандартизация в архивната, библиотечната, информационната и издателската дейност, в Съюза на библиотечните и информационните работници (СБИР) и др., сътрудничи със сродни висши училища от Русия, Германия, САЩ, Македония и др.

Обучението се води от висококвалифицирани хабилитирани преподаватели и специалисти от практиката.

Студентите от КБИТ имат всички условия, за да разгърнат своя интелектуален потенциал в перспективни направления на съвременния живот. След завършване на образованието си могат да работят в библиотеки, архиви, галерии и музеи, в книгоиздаването и книготърговията, в информационния бизнес, държавната администрация, бизнескомуникациите, информационното брокерство и др. Изучаването на английски и руски език и на съвременните информационни и комуникационни технологии, както и цялостната им подготовка, е гаранция за успешна реализация в избраното поприще.

Традиции и уникалност, хармония на хуманитарните знания и технологичните предизвикателства – това е формулата за интегриране в съвременния глобализиращ се свят.

И една подробност: в националната кандидатстудентска кампания през миналата 2003 г. за едно място в различните специалности се състезаваха от 4-5 до 9 кандидати. Това също говори за престижа на абривиатурата КБИТ.

ПРАЗНИК БЪЛГАРСКИ, ПРАЗНИК СЛАВЯНСКИ, ПРАЗНИК ЕВРОПЕЙСКИ

Проф. ОГНЯН ГЕРДЖИКОВ
председател на Народното събрание
на Република България

*До читателите, редакторите
и издателите на вестник „За буквите“*

Уважаеми дами и господа,
Драги приятели,
Щастлив съм сърдечно да ви поздравя с възобновяването на забележителния вестник „За буквите“. С удоволствие отправям към издателите и редакцията искрени пожелания за много успехи в съхраняването и развитието на отличната традиция на вестника. Нека добротворната дейност на това престижно издание винаги да бъде възнаграждавана с признателност от аудиторията в родината и отвъд нейните предели. Вярвам, че вестникът ще продължава да намира съпричастие сред хората, посветили живота си на книжовността, просветата и духовността.

За мен като университетски преподавател и държавник е висока чест да приветствам от страниците на в. „За буквите“ всички сънародници по случай 24 май - Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. Обичаният от целия народ празник е радостен повод отново да си припомним с възхищение непреходното дело на Светите братя Кирил и Методий, което честваме на този ден.

Дълбоко в душите ни винаги ще бъде пазено признанието за историческия принос на двамата български просветители към съхраняването и развитието на славянските култури, за влиянието на тяхната апостолска мисия върху облика на съвременна Европа. Създадената от тях писменост, вдъхновеното им книжовно дело, всеотдайните им усилия за утвърждаването на общите християнски европейски корени са сред безценните исторически вложения в най-голямото съвременно достойнство на нашия континент – изобилното богатство на равнопоставеното културно многообразие.

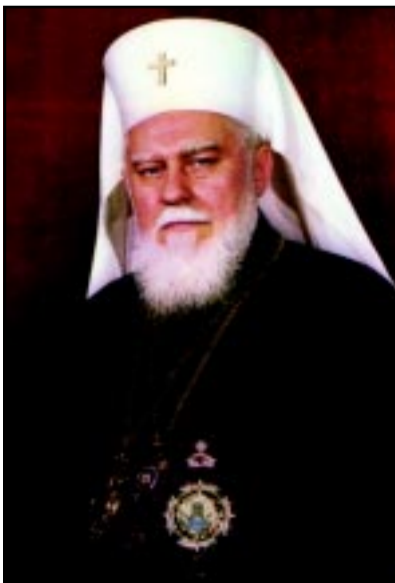
Паметно е, че още преди 24 години Папа Йоан Павел II провъзгласи двамата славянски първоучители за Покровители на Европа. Достойно е в тяхна чест сега, когато страната ни е устремена към официалното си завръщане в европейската духовна и културна общност, към която исторически изначално принадлежи, да си припомним посланието на монаха Паисий Хилендарски от зората на Българското възраждане. В своята „История славеноболгарская“ той ни завеща: всеки народ със славно минало има право на прекрасно бъдеще.

Честит празник!

4 май 2004 г.

*Всяка година на 11 май
Националната гимназия
„Св. Константин-Кирил Философ“,
създадена през 1977 г.,
тържествено почита делото
на Светите братя
пред техния паметник в София.
Звучи на старобългарски език
„Азбучна молитва“ и „Проглас към Евангелието“.
Възпитаниците на гимназията
под диригентството на Людмила Добринова
пеят старинни и възрожденски
песни*

МАКСИМ ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

„НАРОДЪТ, КОЙТО СЕДЕШЕ В МРАК, ВИДЯ ГОЛЯМА СВЕТЛИНА...“

Тези думи, възлюбени братя и сестри, произнесени във Ветхий завет от свети пророк Исаия, думи, които четем и в Евангелието на свети евангелист Матей в Новия завет, можем да отнесем и към българския народ, който след покръстването от пресвети и благоверни цар Борис с равноапостолното безсмъртно дело на днес празнуваните Св. Кирил и Методий изведе народа от мрака на невежеството и езическата заблуда и го настави към Светата Православна вяра, към евангелските добродетели, към просветната култура, към националното единство, към признаването му в Европа и в целия свят. Да следваме завета на Светите братя Кирил и Методий!

*Из словото на празничната Света литургия с молебен, отслужен от Негово Светейшество Максим Патриарх Български в съслужение с архиереи, храмовото духовенство и свещеници от всички софийски храмове по случай честването на Светите братя Кирил и Методий в катедралния храм „Св. Александър Невски“,
11 май 2004 г.*

СИМЕОН САКСКОБУРГГОТСКИ
министър-председател
на Република България

*До творческия екип
на вестник „За буквите“*

Уважаеми госпожи и господа!

Поздравявам ви за куража да възстановите вестник „За буквите“. Неговото присъствие в културния живот на страната ни е необходимо.

В тези дни повече отвсякога се прекланяме пред делото на Светите братя Кирил и Методий. Радвам се, че имам възможност да се обърна към вас именно на днешния ден, в който честваме празника на Св. Св. Кирил и Методий, обявени от Папа Йоан Павел II за съпокровители на Европа.

Тяхното дело поставя началото на традиция, която вдъхновява духовното развитие на почти цяла Източна Европа. Като съхраняваме тази традиция, ние допринасяме за културното многообразие на нашия континент и света.

От все сърце желая творчески сили на целия екип на вестник „За буквите“! Нека читателите открият в него източник на нови знания и повод за самочувствие от достиженията на българската наука и култура!

На добър час!

11 май 2004 г.

Акад. АНТОН ДОНЧЕВ
писател

**„ЗА УБЕЖИЩЕ
И ЗАЩИТА
НА БЪЛГАРИТЕ“**

Има един надпис, издълбан върху камък преди хиляда години. Повелил е да го издялат цар Иван Владислав, племенник на цар Самуил, самодържец Български, за възстановяването на крепостта Битоля, „за убежище и защита на българите“.
Не съм виждал плочата,

има изображение ѝ. В мигове на умора и отчаяние гледам надписа. С внимание и съсредоточаване мога да го прочета. Защото писмената са същите, с които днес четем и пишем, и думите са същите. Мисля си — камъкът е пренесъл писмената, защото е лежал в земята. А моите букви, с които пиша тези слова? Кой ги е пренесъл и защитавал хиляда години по разлюлените мостове над пропастите на нашата история? Какви са били тези хора?

Тогава изпитвам срам, че съм позволил да се уморявам и да се отчайвам.

Акад. ИВАН ЮХНОВСКИ
председател
на Българската
академия на науките

**ДЕН НА ДУХОВНО
ИЗВИСЯВАНЕ
И ЕДИНЕНИЕ**

Пак сме в навечерието на 24 май - празника на равноапостолите Св. Св. Кирил и Методий, на нашата славянска писменост, на нашата просвета, наука и култура. Този празник е не само израз на вековния стремеж на народа ни към просвета и култура. Той не само подхранва самочувствието ни за историческата мисия на България като люлка и разпространител на славянската писменост сред другите славянски народи, като особено активен участник в развитието на европейския исторически процес. По емоционалното си съдържание 24 май е дълбоко патриотичен празник, може би единствен, който така силно ни обединява като народ със свой език,

писменост, вяра и култура. Чрез него сме единни в естественото желание за запазване на нашето културно своеобразие, срещу безличния калъп и безкритичното подражателство. В него винаги е вплетена неразкъсваемата историческа връзка, че всички сме заедно. Заедно със стотиците поколения преди нас и с тези, които ще дойдат след нас. Това е и ден за размисъл, че много повече и по-важни неща ни обединяват в сравнение с повседневната върволица от сиви и, философски погледнато, дребни противопоставяния и борби за лични и групови интереси. Ден за

пример, че истинските и непреходни исторически дела се постигат със светъл и добронамерен ум, почтеност и отдаване докрай на благородна и чело-веколюбива мисия. Това е празник дълбоко благороден и възвисяващ идеализма в служене на хората. И не случайно той е и светски и в немалка степен религиозен, което го свързва най-дълбоко с българската душевност. Защото езикът, писмеността и вярата са обединявали и ще обединяват народа ни. 24 май е ден на единение и с европейската култура и морални ценности, с близки и по-далечни славянски народи, градили дълго и трудно историческите и съвременните предпоставки за духовното, а днес и за политическо обединение на Европа. Нека да помислим и за това в този ден.

Доц. д-р ИГОР
ДАМЯНОВ
министър
на образованието и науката

**ПРОЯВА
НА ВИСШ
ХУМАНИЗЪМ**

Ако във външността и характера си всеки от нас несъмнено носи черти от родители и деди, то всеки етнос, всеки народ е белязан от словото, на което говори и твори. Кирилицата става основа за културния разцвет на голямата група славянски народи в епоха на тяхната християнизация и определяне на културната им идентичност. Според старобългаристите делото на братята Кирил и Методий полага основите на българската книжовност - като се тръг-

не от преводите им на Новия и на Стария завет и на най-необходимите литургични книги и се стигне до поезия, похвални слова, исторически разкази, полемични беседи, граматически трудове. Не можем да не се съгласим и със заключенията на учените, че като защитават новата славянска писменост, старобългарските писатели изтъкват равнопоставеността на народите в областта на културата и

стремежите за самостоятелно развитие. И това наистина е проява на висш хуманизъм, който и сега е една от главните ценности на обединена Европа. Преди около две-три десетилетия в специализираната литература бе посочено, че чрез старобългарската литература славянските народи влизат в духовния живот на Европа и общуват с нейните културни завоевания, обединяват се в потока на европейската цивилизация. Време е ясно да се каже, че старобългарската книжнина поражда духовност, без която Европа от времето на Кирил и Методий и техните ученици, та до днес нямаше да се развие до истински символ на хуманна цивилизация без делото на Светите братя.

ДЪРЖАВА НА ДУХА

Акад. Дмитрий Лихачов
чуждестранен член на БАН

*Плътъ
Баларекко государство
создал Аспарух,
его дух - Кирил и Методий
и это государство духа,
в котором
самкиудни стретел сгоам
за Балареккият народ
язик, писменность,
литература,
не смогли победить
гугежеинне завоеватели.*

Дми. Лихачев

Плътта
на българската държава
създаде
Аспарух,
нейния дух -
Кирил и Методий.
И чуждите завоеватели
не можаха да победят
тази държава на духа,
защото в защита
на българския народ
в плътен строй стояха
езикът,
писмеността,
литературата.

Горното откровение се появи благодарение
на Кирило-Методиевския вестник
през 1981 г.

ИВАН ДУЙЧЕВ Завещение

„Притежавам твърде богата научна библиотека, състояща се от около тридесет хиляди научни публикации из областта на българската, славянската и византийската история. Това са публикации предимно на чужди езици, в най-голямата си част твърде редки и липсващи в другите книгохранилища. Нека тази библиотека да стане ядро за създаване у нас, в България, на научно средище (фондация) на името на моята жена Елена Дуйчева и на мое име за славяно-византийски проучвания. Не позволявам този единствен по рода си книжовен фонд да бъде разформирован и разпръснат... Освен печатните публикации имам архивни материали и богата научна кореспонденция. Тъй като тази кореспонденция е водена в голяма част с учени, които са живи, то ще може да бъде използвана само след изтичане на давност 30 (тридесет) години. Същият срок ограничава използването на многобройните събрани от мен в библиотеки и архиви нови исторически извори. Заедно с библиотеката и съответно нашата градина (около 1700 кв. м) на ул. „Знаменосец“ 18, всичко е удобно място за научна работа на специалисти от моя клон на историческото знание...“

29 септември 1985 г.

ПЛОДОТВОРНО СЪДРУЖИЕ

Центърът за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“ при Софийския университет „Св. Климент Охридски“

От 8 декември 1978 г. до 12 април 1979 г. в Криптата на храм-паметника „Св. Александър Невски“ в София е уредена изложбата „Славянски ръкописи, документи и карти за българската история от Ватиканската апостолическа библиотека и Секретния архив на Ватикана (IX – XVII в.)“. Това е крупно събитие в навечерието на 1300-годишнината от основаването на българската държава. Организатори на изложбата са Ватиканската апостолическа библиотека, Секретният архив на Ватикана, Комитетът за култура, Българската археографска комисия, Националният исторически музей, Националната художествена галерия. Научни комисари са Аксиния Джурова (за славянските ръкописи) и Божидар Димитров (за документите и картите). Научни консултанти: монсеньор Жозе Рюискар и проф. Иван Дуйчев. Издателство „Наука и изкуство“ отпечатва каталог. Предисловието в него написва монсеньор Рюискар, а студията „Ватикански ръкописи и документи като извор за българската история“ – Иван Дуйчев.

Иван Дуйчев разговаря с Папа Йоан Павел II във Ватикана на 23 май 1979 г.

Проф. Аксиния Джурова показва ценности на Центъра пред участници в Летния семинар за чуждестранни българисти и слависти

Центърът и библиотеката на Ватикана издадоха книгата

„Украсата на Ватиканския кирилски палимпсест Vat. gr. 2502“ на проф. Аксиния Джурова като том XVI на поредицата „Monumenta Slavico-Byzantina et Mediaevalia Europensia“ – гръцки ръкопис с най-ранния старобългарски превод на Евангелието.

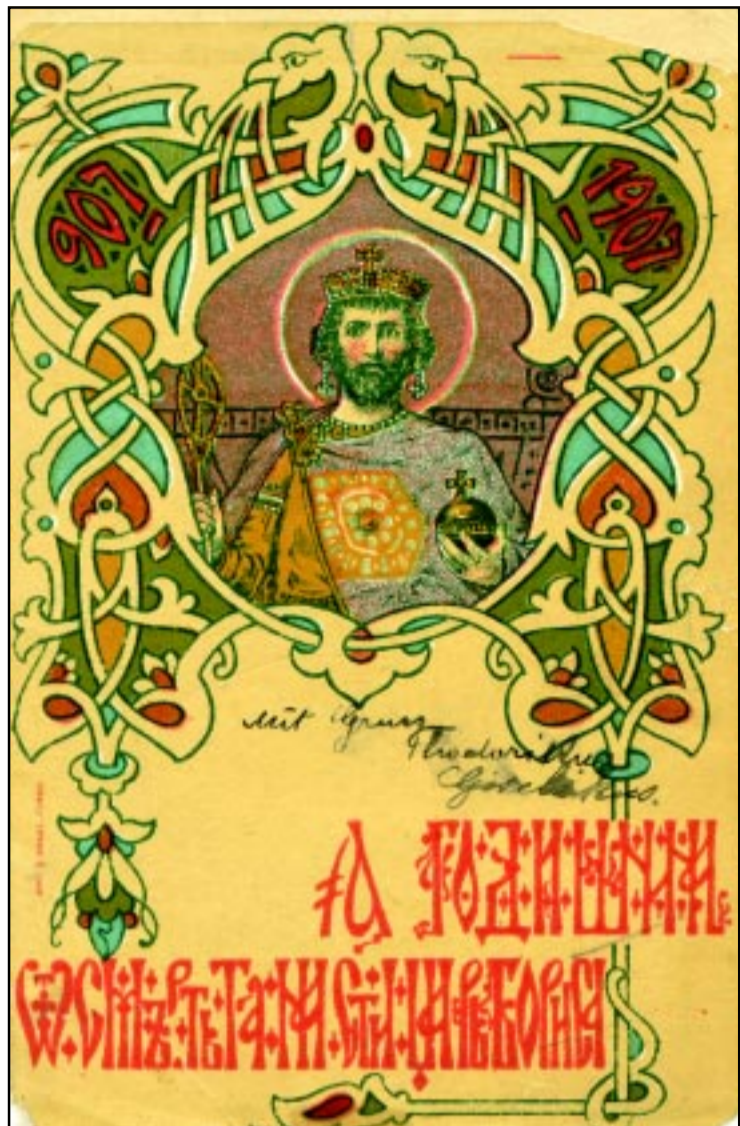
Фотосите бяха получени с любезното съдействие на дон Рафаеле Фарина, префект на библиотеката. Книгата беше подарена на Папа Йоан Павел II по време на неговото посещение в България

На 23 май 1979 г. същата изложба е открита в Сикстинската зала на Ватикана. В нея са показани оригиналите на Манасиевата хроника, Асеманиевото евангелие, Евтимиевия служебник, карти и документи. В Школата по палеография и дипломатика на Ватикана проф. Аксиния Джурова изнася лекция за славянската палеография. Съгласно официално предизвестие лекцията е посетена от новоизбрания папа Йоан Павел II. Той разговаря с проф. Джурова и с проф. Иван Дуйчев, а

акад. Петър Динеков говори с него на полски език, като става ясно, че е специализирал в Ягелонския университет на Краков, където и Карол Войтила е учил и преподавал. След молебен при гроба на Св. Кирил в базиликата „Сан Клементе“ българската делегация, водена от проф. Александър Фол, има официална аудиенция при Папа Йоан Павел II. Тогава папата обещава да научи български език и след време всички се възхитиха на неговото произношение.

Центърът е открит на 24 септември 1988 г. по повод на 100-годишнината от основаването на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. С целеви дарения са закупени личните библиотеки на американския византолог проф. Питър Харанис, на проф. Асен Василиев и на проф. Димитър Михалчев. Дарени са също библиотеките на проф. Христо Гандев, проф. Веселин Бешевлиев, проф. Тодор Боров, проф. Борис Геров, отделни серии от библиотеките на Г. Герасимов, Л. Басмаджиев, Стивън Рънсиман, както и книги от много частни лица. Закупуването на научна литература е осигурено чрез парични дарения от проф. Марин Пундев, проф. Гаро Папазян, Смоленски епископ Нестор Костенечки, проф. Филип Шашко, проф. Герт Хумел, проф. Умберто Риналди. Институции дарители са Главното управление на архивите при Министерския съвет, Националната банка на Гърция, Ватиканската апостолическа библиотека, Немската научна общност, Гръцко-българското дружество във Виена, Националният дарителски фонд „13 века България“. Художници дарители са Иван Ненов, Вера Недкова, Светлин Русев, Самуил Сеферов, Сава Савов, Енчо Пиронков и др. Фондацията „Елена и Иван Дуйчеви“ е регистрирана на 8 октомври 1992 г. с изключителното съдействие на Националния дарителски фонд „13 века България“ и Международната фондация „Св. Св. Кирил и Методий“.

Центърът е средище на научна дейност за десетки видни византолози от цял свят. Той урежда симпозиуми, кръгли маси, славяно-византийски семинари, развива издателска дейност. Директор на центъра е проф. д-р Аксиния Джурова.

Покръсти се
князът
на България Борис,
преименуван
Михаил,
с дадения му
от Бога народ
в годината
6374 (864)
от сътворението
на света

Каменен надпис
от Балиш
(IX в.)

Българска литография,
издадена по повод
на 1000-годишнината
от кончината
на Св. цар Борис
(1906).
Авторът е неизвестен

Петър Динеков
разговаря
с Папа Йоан Павел II
във Ватикана
на 23 май 1979 г.

Проф. д-р БОЯН БИОЛЧЕВ
ректор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

24 май трябва да стане националният празник на България

По света се празнува различно, има много празници, които подхранват и узаконяват самочувствието на своя народ, носят доволството от исторически победи, означават върховете в трудния път на народите към днешното, все още несвършено съжителство върху разкъсаната от граници географска карта.

Ние, българите, сме осенени от неоспорима истина — денят на Светите братя не търси място за нас в историята, а символизира едно цялостно градивно културно пространство, нашия очевиден дял на сътворци на днешната цивилизация. Обдарява ни с уникалния шанс да сме различни и дълбокоренни при участието ни в общото съзидание на човечеството.

Из академичното слово, произнесено на тържественото събрание в аулата на Алма матер навръх 24 май 2002 г., публикувано във в. „Култура“, бр.22 от 31 май 2002 г.

ДОПЪЛНЕНИЕ

Софийският университет като национален университет на България в представите на обществото и на управленските структури ще бъде стратегически виждан като първи и най-важен мост за присъединяването ни

към обединена Европа. Все се надявам, че значението на образованието като най-значима индустрия на интелекта ще бъде осъзнавано в неговата дълбочина.

14.05.2004 г.

Енциклопедия „Българска книга“

Предоставя информация за подготвящите се да работят и работещите в областта на книгоиздаването, книгопечатането, книгоразпространението, библиотечно-информационното осигуряване, библиографията и информационния трансфер; за изследователите – хуманитаристи, историци, културолози, книговеди, икономисти и прависти; за интересувалите се от хилядолетното историческо присъствие на книжнината по българските земи и от съвременните ѝ проявления.

„Българска книга“ включва 1300 азбучно подредени понятия и проблемни заглавия за:

- значимите явления в развитието на ръкописните книги и печатните издания, играли определяща за народностното съзнание роля;
- личности със заслуги за българската книжовност;
- направления и институции на книжовните дейности, средища, организации и лица, спомогнали за ползотворното им осъществяване;
- научни отрасли на знанието, свързано с книжнината;
- традиционни и нови форми за публичност, за разпространение, съхранение, опазване и достъп, за библиотечно-информационна обработка на ръкописните книги, печатните издания и другите видове документи;
- присъствие на чуждестранната литература и книжнина по българските земи;
- законодателно-нормативни принципи и актове, регулативни по отношение свободния достъп до информация, свободата на печата, авторското право;
- източници на сведения, издания и справочници по проблемите на книгата.

„Българска книга. Енциклопедия“ е издание на „Пенсофт“.

За поръчки:
Издателство ПЕНСОФТ
1113 София
ул. Акад. Г. Бончев, бл.6
тел. (02) 9793460, 716451
факс: (02) 9793406, 8704508
e-mail: orders@pensoft.net
или pensoft@mbx.infotel.bg
www.bgob.net

СЛОВО ЗА СВ. КИРИЛ

ПЕТЪР ДИНЕКОВ

основател

на Кирило-Методиевския научен център при БАН

В началното развитие на славянската и българската литература стои един велик просветител, голям ум, всеотдаен надарен писател – Константин-Кирил Философ. Погълнал цялата образованост на своето време – черковна и светска, християнска и антична, вдъхновен в своето дело от безгранична жажда за опознаване на света и от дълбок хуманизъм, Кирил с примера си определя пътя на младата българска литература, създава традиции, по които тръгват неговите ученици. Тук не става дума за някаква абстрактна и мистична власт над душите, а за очертаване на идейно-естетически позиции, които следовниците на Кирил приемат. Все повече читатели обръщат поглед към старата българска литература, чието начало постави Кирил при близкото сътрудничество на своя брат Методий, все по-често се подчертава нейното значение като велико наследство на българската национална култура.

Срещу Новата 1981 година
Папа Йоан Павел II
провъзгласява Св. Св. Кирил и Методий
за съпокровители на Европа
редом със Св. Бенедикт

„ВЪЗ ОСНОВА НА ОБСТОЙНО ПОЗНАНИЕ
И МОЕ ЗРЯЛО РЕШЕНИЕ,
В ПЪЛНОТО ПРАВО
НА АПОСТОЛИЧЕСКАТА ВЛАСТ,
ПО СЛАТА НА ТОВА ПИСМО
И ЗА ВЕЧНИ ВРЕМЕНА
ПРОВЪЗГЛАСЯВАМ
ЗА НЕБЕСНИ СЪПОКРОВИТЕЛИ
НА ЦЯЛА ЕВРОПА ПРЕД БОГА
СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ,
КАТО ПРЕДОСТАВИМ
ПОЧЕСТИТЕ И БОГОСЛУЖЕБНИТЕ ПРИВИЛЕГИИ,
КОИТО СЕ ПОЛАГАТ ПО ПРАВО
НА ГЛАВНИТЕ ПАТРОНИ ПО МЕСТА.

МИР НА ХОРАТА С ДОБРА ВОЛЯ!“

Joannes Paulus pp. II

Св. Бенедикт, основателят на западноправославното монашество, е обявен 16 години по-рано за Патрон на Стария континент от Папа Павел VI. Това става 100 години след обявяване на енцикликата, с която Папа Льв XII възхвалява и апостолското дело на двамата светци и включва празника им в богослужбния календар на католическата църква. Преди 1100 години Папа Йоан VIII одобрява въвеждането на славянски език в богослужението. През 1985 г. по повод 1100-годишнината от кончината на Св. Методий Ватиканът разпространява „Послание на Римския Папа Йоан Павел II до епископите, свещениците, религиозните братства, до всички вярващи християни за възпоменаване на делото на разпространителите на Евангелието Св. Св. Кирил и Методий след 11 века“.

Юбилеен
медал
на Ватикана

СВѢЩАЖЕ ФІЛОСОФЪ КЪНІМЪ • НЕИДЕТЛІ ДЪЖЪ ШЪБАНАВЪСЕ РАВНО
И СЛНЦЕ ПОДІСОЖЕ НЕСИДЕТЛІ НАВЪСЕ ; НИЛИ НЕДЫХАЕМЪ НААІЕРЪ РАВНОВЪСИ ;
САКО ВЪІ НЕСТЫДИТЕСЕ , ПРИ ЕЗЫКЫ МЪМЕЩЕ ПЪЗІЮ .

„Философът им отговори: „Бог не изпраща ли дъжд еднакво за всички? Също тъй и слънцето не свети ли на всички? И не дишаме ли еднакво всички въздух? И как вие не се срамувате, като признавате само три езика...“

Из диспута на Константин Философ с триезичниците във Венеция

СВЕТЛИНАТА НА ВЯРАТА ИДВА ОТ ИЗТОКА

ПАПА ЙОАН ПАВЕЛ II:

„ЕВРОПА ДИША С ДВА БЕЛИ ДРОБА“

Наврѣх Кирило-Методиевския празник Светият отец – първият папа-славянин в историята,
направи апостолическо посещение в България (23-25 май 2002 г.)

Официална среща
с президента на Република България Георги Първанов

С вълнение и дълбока радост идвам днес в България и от-
правам към вас моя сърдечен поздрав. Благодарен съм
на всемогъщия Бог, че ме удостои с честта да осъществя
това свое желание, което нося от дълго време в сърцето си.
Всяка година с вълнение по случай празника на Светите
братя Кирил и Методий, апостоли на славянските народи,
приемам представители на държавната власт и на Църквата
в България. И така, аз идвам днес, за да върна по някакъв
начин вашата визита и да се срещна с българския народ в
неговата прекрасна страна. Сещам се в този момент за моя
предшественик Папа Адриан II, който се среща със Све-
тите солунски братя в Рим. Те донасят мощите на Св. Кли-
мент, папа и мъченик, и засвидетелстват общението на ос-
нованата от тях църква с Римската църква.

Днес римският епископ идва при вас, воден от същите
чувства на общение в Христовата любов...
България прие благата вест благодарение на проповед-
ническата дейност на Светите братя Кирил и Методий и
положеното в благодатна почва семе роди във вековете
обилни плодове на християнско свидетелство и святост...
България със своето географско положение е един свое-
образен мост между Източна и Западна Европа – почти
като един духовен кръстопът – земя на срещи и взаимно
разбирателство. Тук са съсредоточени човешките и кул-
турни ценности на различните области от континента,
като са намерили прием и уважение.

Из словото на Папа Йоан Павел II
при посрещането на пл. „Св. Александър Невски“

Светият отец заяви, че никога не е вярвал в т. нар. „бъл-
гарска следа“, защото винаги е хранил топли чувст-
ва, уважение и почит към българския народ.
Двете страни подчертаха непреходното значение на духов-
ното наследство на Светите братя Кирил и Методий, не-
бесни съпокровители на Европа.

Благослов за българския народ

Среща в Рилския манастир с министър-председателя
на Република България Симеон Сакскобургготски

Посещение в Св. Синод на Българската православна
църква и среща с Патриарх Максим

Папа Йоан Павел II подчерта европейското измерение
на българската култура, на българското историческо и
духовно наследство, както и значението на България ка-
то мост между Изтока и Запада.

Из съвместното изявление на прессекретариата
на президента на Република България
и служба „Печат“ към Светия престол

Делото на Кирил и Методий представлява велик при-
нос в оформянето на общите християнски европей-
ски корени, които поради своята дълбочина и жизнен-
ност определят една от най-важните ориентировъчни
културни точки, от които не може да не тръгне всеки
сериозен опит за просъществуване по един нов начин
на сегашното обединение на континента.

Из приветственото слово на Папа Йоан Павел II
при срещата с дейци на науката, изкуството и културата
в Националния дворец на културата

Всички православни църкви знаят, че манастирите са не-
оценимо наследство на тяхната вяра и култура. Какво
щеше да бъде България без Рилския манастир, успял да
съхрани запален светлика на вярата дори в най-страшните
времена на националната ви история? Какво щеше да бъде
Гърция без светия Атонски полуостров или пък Русия без
хилядите обиталища на Светия Дух, които позволиха да б-
де преодолян адът на съветските преследвания? Е, добре,
римският епископ е тук днес, за да ви каже, че Римската
църква и нейните манастири са ви благодарни за вашето съ-
ществуване и вашето християнско свидетелство!

Из словото на Папа Йоан Павел II в манастирския храм
„Рождество Богородично“ на Рилския манастир

Папа Йоан Павел II благослови български младежи на
среща в Пловдив и запя заедно с тях. (БТА)

КАК БЯХА ОТКРИТИ МОЩИТЕ НА СВ. КИРИЛ

ЛЕОНАРД БОЙЛ

префект на Ватиканската библиотека

Аз отидох в Рим в началото на февруари 1955 г. Две сед-
мици по-късно видях за първи път представител на бъл-
гарската нация, които бяха дошли в старата базилика „Св.
Климент“, за да почетат паметта на Св. Кирил.

Открих в Държавния архив доклад на един адвокат от
1798 г. По същото време Рим е окупиран от французите
по време на т. нар. Първа римска република. Ирландски-
те монаси, които са идвали в базиликата — както
продължават да живеят там и до днес — са изгонени от
нея, като остава само един-единствен монах. Французи-
те искат да отнесат всички реликви със себе си и да по-
строят върху развалините на църквата път към църквата
„Сан Джовани ди Лутерано“. Не успяват да сторят това,
обаче почват да изнасят реликви от църквата. Докумен-
тът, който аз открих в архива, всъщност засягаше съдба-
та на мощите на Св. Кирил. След като вече го имах под
ръка, един ден аз видях в някакъв магазин неизвестна
литография на базиликата „Св. Климент“.

Закупух това изображение. Оказа се, че върху него има
името на някой си Лоренцо Античи Матей, за когото
дотогава не знаех нищо. Узнах по-късно, че това е един
от хората, които са спасили базиликата от унищожаване,
и че той е свързан с църквата „Сан Джовани ди Луте-
рано“. Отидох в архива на тази църква и там намерих
доклада на Лоренцо Матей. Сетне се свързах с
наследници на Античи Матей. На 21 юли 1963 г. те ми
разрешиха да разгледам техния архив. От любопитство
влязох да разгледам семейния параклис. В него се съх-
раняваха всякакви реликви. Върху една кутия съзрях над-
пис на латински „Мощите на Св. Кирил“. Кутията бе
запечатана лично от самия Лоренцо.

Славяните в Рим бяха силно развълнувани от моето откри-
тие. По същото време в Залцбург заседаваше конгрес на сла-
вистите. Там аз съобщих официално за своето откритие.
След шест месеца аристократическата римска фамилия
подари мощите на Св. Кирил на Папа Павел VI и те бяха
тържествено погребани под олтара на Св. Кирил в бази-
ликата „Св. Климент“.

Гробът
на Св. Кирил

РОДОМ ТРАКИЕЦ

По време на своето посещение в България Папа Йоан Павел II поднесе като дар на Българската православна църква мощи на св. Дазий, силистренски мъченик

Дазий служел като войник в XI Клавдиев легион, който се намирал в град Доростол (дн. Силистра). Той е вероятно тракиец по произход. А действието се развива при управлението на римските императори Диоклетиан и Максимиан (284-305), които се прочули с политиката си за преследване на християните. Авторът на житийния разказ пише: „По това време имало такъв обичай сред войниците отреди: всяка година преди Нова година да се чества известният празник на Кронос.“ Войниците избирали по жребий един от тях, който „бил пременяван в царска одежда, явявал се сред народа като образ и подобие на самия Кронос и получавал дръзко и безсрамно достойнство над целия народ. Той вървял с множество войници, като в продължение на тридесет дена имал свободата да изгълнява беззаконните си и срамни желаниа и да вкухва дяволски удоволствия“. След 30-ия ден, т. е. на самия празник на Кронос, „този, който носел царска одежда, като извършил според обичая безсрамните и беззаконни игри, бивал принуден в жертва на безименните и нечестиви идоли, като бивал посичан с меч“. Веднъж жребият се паднал на Дазий, който бил таен християнин. Той отказал категорично да приеме честта. „Щом като ме принуждавате на това гнусно дело – казал той, – по-добре е за мен по свой избор да стана жертва на Господа Христа, отколкото да се пожертвам на вашия идол Кронос.“ Последвал скандал: Дазий бил хвърлен в тъмница, а на другия ден го завлекли пред римския управител, който на свой ред започнал да настоява Дазий да се подчини на римския закон и да се поклони на образите на императорите. Но той отново отказва, като заявява: „Аз изповядвам, че съм християнин.“ Дазий смело изтърпява всички изтезания. Дори когато му поднасят „нечестива кадилница“, за да „принесе жертва на нечестивите идоли на светотатците“, той разпръсва благовонията и събаря идолите. Накрая също тъй смело приема да бъде обезглавен. Това става на 20 ноември 305 г.

Житието на св. Дазий е съставено вероятно през IV-V в. Самият светец е бил почитан не само в Доростол, а и в цялата околност, защото в този район жертви за християнските си убеждения са станали множество мъченици. В Доростол са открити останки от голяма базилика. Там е имало и други църкви, а в околността има следи от скални манастири. Не случайно градът е издигнат в митрополитски център още когато там окончателно се установява християнската вяра. А по-късно, когато влиза в пределите на българската държава, където християнството е провъзгласено за официална религия при управлението на княз Борис, той става седалище на българския патриарх при цар Симеон. Така е до 971 г., когато император Йоан Цимисхи превзема Дръстър, както е българското име на античния Доростол. Тогава се налага византийската власт над Североизточна България и българският патриарх бяга от Дръстър към Сердика, а после в Мъглен и Охрид. При Асеневици Дръстър отново заема достойно положение.

В гр. Анкона, Италия, е намерен саркофаг от бял мрамор, на който има гръцки надпис от VI век: „Тук почива светият мъченик Дазий, пренесен от Доростол.“

Проф. ВАСИЛКА ТЪПКОВА-ЗАИМОВА

„КИРИЛА ФИЛОСОФА И УЧИТЕЛЯ СЛОВЕНСКАГО, СИРЕЧ БЛЪГАРСКАГО...“

Българинът от XVI в. Яков Крайков възвръща спомена за светите братя просветители

И в мрачната преизподня на турското иго не угасва споменът за делото на славянските равноапостоли Св. Св. Кирил и Методий. В далечния XVI в. един български книжовник дръзва да напечата имената им в свои издания, за щастие съхранени и до днес. Този народен будител и предтеча на Паисий Хилендарски е Яков Крайков от с. Каменна река, Кюстендилско – първият български документално установен издател и редактор, шрифтолеец и печатар, художник-оформител, илюстратор и гравьор.

Издателският герб на Яков Крайков в „Молитвеник“, Венеция, 1570 г.

Пасхалия Кирилова в съставения от Яков Крайков сборник „Различний потребий“, Венеция, 1572 г.

Първоначално учи за преписвач в Осоговския манастир. Вкусва и от плодовете на Софийската книжовна школа, след което заминава за Венеция. В 1566 г. Яков става собственик на печатницата за българи и сърби, открита през 1519 г. от черногореца Божидар Вукович. В нея Яков Крайков отпечатва своите книги „Часословец“ (1566), „Псалтир“ (1569), „Требник“ (1569), „Молитвеник“ (1570); съставя и сборника „Различний потребий“ (1572). Те имат дълбок хуманисти-

чен и демократичен заряд. Чрез четивата, които поднася на своя народ, Яков буди неговите съпротивителни сили за борба срещу поробителя и разпалва патриотичното му съзнание, изтъквайки българския народностен произход на Константин-Кирил Философ. В месечослова към „Часословец“ сред имената на българските светци и просветители Яков Крайков отбелязва 14 февруари като ден на „стго [светаго] Кирила Философа оучителя блъгарскаго“. Както посочва Петър Атанасов - автор на оригиналното изследване „Яков Крайков. Книжовник. Издател. График. XVI в.“, 1980, дотогава Кирил е наричан философ и учител „славянски“. Венецианският печатар от кюстендилското село Каменна река го назовава „учител български“ и в това е неговата голяма заслуга. В „Часословец“ той помещава и седем таблици към „Пасхалию Кирила философа и оучителя словенскаго съречь блъгарскаго“, за да затвърди убеждението у сънародниците си за българския произход на Първоучителя.

В сборника си „Различний потребий“ на датата 14 февруари Яков Крайков отново записва: „Светаго Кирила Философа оучителя блъгарскаго“. Не само в цитираните, но и в други свои издания — „Псалтир“, „Молитвеник“, „Октоих“, „Служебник“ - книжовникът търси опора за духа в подвизите на великите наши предци. „В тях - подчертава Петър Атанасов - наред с църковните молитвословия и песнопения той е включил и служби, канони и тропари, които, напоени с патос и лиризм, са отхранвали преклонение и възхвала към безсмъртното дело на Кирил и Методий, към техния пръв помощник Климент...“

Да отворим слуха си за нашепванията на достойния и почти забравен днес Яков Крайков - българина, скроен по ренесансов модел.

ПЕТЪР ПАРИЖКОВ

Проф. д-р БОРЯНА ХРИСТОВА
директор на Народната библиотека
„Св. Св. Кирил и Методий“

ХРАМ НА СЛОВОТО

Делото на нашите първоучители за мен, а надявам се и за хиляди българи, винаги ще остане свързано с Националната библиотека на България. И не само защото тя носи техните имена, не и за това, че пред нея се намира паметникът на Светите братя, където всички се стичаме с цветя и венци на 11 и 24 май. Даже не и заради богатата сбирка от стари славянски ръкописи, които отразяват култа към създателите на първата българска азбука и пазят произведенията на първите им ученици. А заради всичко, което представлява Националната библиотека. Тя е храм на словото, където най-силно се усеща могъществото на Логоса, на човешката мисъл, съчетана с божественото проникновение, на извечния стремеж към знание за света и самопознание. Светите братя Кирил и Методий са имали тъкмо това предвид, когато са отстоявали българската азбука — че на нея поколения след поколения ще пишат

книги, които да запазят знанието, опита, мъдростта, красотата и величието на живота в цялото му многообразие, а тези книги след това ще бъдат съхранени в библиотеки. Не бива да забравяме, че и Св. Кирил е бил библиотекар и много добре е разбирал дълбокия смисъл на институцията библиотека. Библиотеката е не само книгохранителница, тя е начин на живот, цялостен мироглед. Ето защо смятам, че в обновяващия се сега вестник „За буквите“ трябва да отбележим и юбилея на Националната библиотека на България. На 10 декември 2003 г. Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ отбеляза 125-ата си годишнина. Тя е най-старата българска културна институция и както обичае да казваме ние, нейните служители, по-стара е от държавата. Преди да имаме Народно събрание, правителство и конституция сме имали библиотека. Първите ѝ създатели са вдъхно-

вени от идеята, че на младата българска държава, на днешните и утрешни българи им е нужна най-вече богатата библиотека, която да ги изгради като знаещи, образовани личности, които пък от своя страна да градят държавата и да я водят към просперитет. Точно това ни е нужно и в днешния ден. Затова нека възприемем Националната си библиотека като свята кауза, която си заслужава да отстояваме. По този начин най-истински ще покажем, че тачим делото на светите братя Кирил и Методий!

Боряна Христова

Тържеството по случай 125-годишнината на НБКМ с откриването на изложбата „Националната библиотека между миналото и бъдещето“

Проф. д-р ИВАН ХАРАЛАМПИЕВ
ректор на Великотърновския университет
„Св. Св. Кирил и Методий“

СЛЕДОВНИК НА ПЪРВОУЧИТЕЛИТЕ

Започнал своята дейност през 1963 г. като Висш педагогически институт „Братя Кирил и Методий“, Великотърновският университет „Св. Св. Кирил и Методий“ е обявен

официално за втори български университет на 14.X.1971 г. Годината е избрана не случайно. Шестстотин години по-рано, през есента на 1371 г. завърналият се от Света гора прочут български духовник и писател, а по-късно и патриарх на България Евтимий създава в манастира „Св. Троица“ край Търновград книжовна школа, чийто авторитет на престижен средновековен университет разнася славата на българското книжовно богатство далеч зад границите на Втората българска държава. Търновската книжовна школа

оказва силно влияние върху развитието на литературите и литературните езици на Русия, Сърбия и Румъния, а и върху състоянието и практиката на църковните им институции. В такъв смисъл Великотърновският университет, макар и със сравнително кратка история, е законен наследник и духовен продължител на вековни традиции, чието начало се корени в свящото дело на славянските първоучители Кирил и Методий.

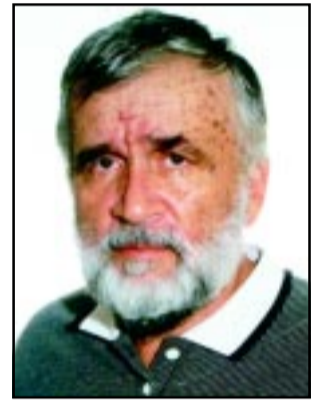
Иван Харалампиев

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ
писател

ДУМИ ЗА БУКВИТЕ

Уважаеми г-н Стоян Денчев,
Драги приятелю,
Честит 24 май! И поздравления за родолюбивата инициатива! Празникът на буквите е празник на българския дух. През тъмни и светли векове народът и неговите писмени знаци са оцелели неразделно.

И мисля, че вече не могат да съществуват по друг начин. Всеки ден, всеки миг буквите служат на словото. На 24 май словото им отдава своята почит.

Има народи, които вярват, че са избрани от Бога. Българският народ е избрал сам своите букви.

Да си спомним великия княз Борис I, обявен за светец и от Рим, и от Константинопол. Той е имал възможност да избира азбуката на своя народ. Предлагали са му услугите си трите писмености, на които е можело да съществува Светото писание: еврейската (тогава по нашите земи е имало достатъчно наследници на цар Давид), гръцката (току-що надделяла във Византия) и латинската (която не е признавала върховенството на втория Рим). Борис намира друг гениален избор. Разбивайки не на теория (това са направили Кирил и Методий), а на практика триезичната догма, той става предтеча на Ренесанса и хуманизма.

Прегръщайки буквите на Светите братя Кирил и Методий, България ги спасява, когато те са изглеждали победени, погубени, продадени в робство. А буквите спасяват България от същата опасност — да изчезне в бездънната пропаст на историята, да се претопи. Победата на българския дух става прецедент и пример за много народи. Всеки може да съчинява всякакви легенди, но тази най-велика световна заслуга на България никой не може да ни отнеме. Освен ако ние сами не се откажем от нея — от глупост или за паница вносна леща.

Днес, изправени пред глобализацията се свят, ние имаме нова историческа задача и шанс. Ние ще бъдем първият народ и първата страна, която ще влезе в Европейския съюз с Кирило-Методиевска азбука. Това ще бъде мост за приобщаването на нови милиони славяни към света без граници.

Буквите могат да се пишат и са писани по различен начин: с длето и чук върху камък, с перо върху пергамент, с калем върху плочка, с тебешир върху черна дъска, със златна писалка или пишеща машина...

„Времената се менят и ние се меним заедно с тях.“ Храбрите оловни войници се хвърлят в огъня. Дивният дивит, затъкван някога в пояса до ножа и пишова, отдавна почива в музея. Но компютърът не го гледа снизходително, защото знае, че някой ден и той ще отиде при него. И нови техники ще възникнат. Но буквите ще останат. С тях винаги се е писало и ще се пише само по два начина: талантливо или бездарно, честно или недостойно.

Всеки има своя буква. С нея започва името му. Тя е неговият инициал. Когато съберем своите лични букви, ние ставаме азбука, ние ставаме народ. Ако изменим свещената азбука на българския дух, ние ще станем букви от друга общност.

Всеки знае колко е трудно да носиш дори само една — своята лична буква. А всички заедно?

Поздравявам вестник „За буквите“ с неговото възкресение! На учителите и учениците, на печатарите, вестникарите, книжарите, библиотекарите и на компютърните оператори — крепко здраве!

На читателите — щастие!

Май 2004 г.

Любомир Левчев

През 2002 г. българите в Чикаго издигнаха и осветиха първия в Америка паметник на славянските първоучители Св. Св. Кирил и Методий. Дарител Димитър Етимов

11 МАЙ В РОБЪРТ КОЛЕЖ

„Славний и достоважаемий пример на вашите просветители...“

Със слово за Светите братя Кирил и Методий, произнесено на празника 11 (24) май 1874 г. в цариградския Робърт колеж, д-р Джордж Уошбърн насърчава младите българи да служат на отечеството си

В своя фундаментален труд „Българското възраждане и Просвещението“ (т. III, ч. I, 1998) проф. д-р Илия Колев привежда и многозначителния пример за честване на славянските просветители и равнопостоли на 11 (24) май 1874 г. в елитния Робърт колеж. Заслужава да се спрем по-подробно на този факт.

Колежът е основан по идея на американската протестантска мисия на Балканите. Открит е официално на 16 септември 1863 г. в Цариград с регистрация към Университета на щата Ню Йорк (САЩ). Негов основател е ньюйоркският търговец Кристофер Р. Робърт, който го поддържа материално. Целта му е да дава модерно образование на младежи християни, главно гърци и арменци, но от 1868 г. в престижното учебно заведение най-многобройни са българите. Първият наш сънародник, приет в Робърт колеж през 1864 г., е Петко В. Горбанов. До 1903 г. тук учат около 200 българи.

По традиция Денят на славянските просветители Св. Св. Кирил и Методий 11 (24) май се чества като официален празник в колежа. Според дописка, публикувана във в. „Левант Таймс“ („Източно време“, год. VI, бр. 20 от 25 май 1874 г.), „както сяка година, тъй и тая българите в Роберт Коллеж ученици отпразднуваха тържествено народния наш празник Св. Кирила и Методий“. Учителят по българ-

ски език, сам възпитаник на колежа – Стефан Панаретов говори на английски за делото на славянските просветители.

Съдържателно и поучително слово произнася д-р Джордж Уошбърн (1833-1915) – професор (главен учител) в колежа, а по-късно негов президент (директор) от 1877 до 1903 г. „Вашите просветители Кирил и Методий – изтъква той – са научиха и образоваха в Цариград не за да са гордеят и надуват с учението си; не за да са блещат в[ъв] високоучени общества с чудесните си умствени способности, не за да употребяват достойнствата си за свой личен интерес, но за в полза на другите, за да покръщат лежащите в грубо и дебело идолопоклонство едноплеменни техни братия в християнската вяра. Така и вий, като имате пред очи славний и достоважаемий пример на вашите просветители, трябва всегда да помните, че са образовате не за свой личен интерес и не за да са обогатяват. Ако са управлявате от такива мотиви, вий нямате работа в Р. Коллеж.“

Както е отбелязано в дописката, словото на д-р Джордж Уошбърн е изслушано и изпратено с „живи и продължителни ръкоплескания“.

Българчетата получават силно насърчение да пренебрегнат своя личен интерес и да посветят силите и знанията си, придобити в елитния американски колеж, в служба на отечеството.

Тук е мястото да припомним кой е д-р Джордж Уошбърн. Той пристига на Балканите като представител на Американския борд за чуждестранни мисии през 1858 г. Приятел на българския народ, д-р Уошбърн събира сведения за турските жестокости при потушаването на Априлското въстание 1876 г. и те са изложени в доклад на Едуин Пиърс, отпечатан в английския „Дейли нюз“ през юни с. г. Д-р Джордж Уошбърн е автор на ценните мемоари „Петдесет години в Цариград. Спомени за Робърт колеж“, излезли на български през 1980 г. Робърт колеж и д-р Уошбърн имат големи заслуги за подготовката на българската интелигенция – първостроител на освободеното от многовековно иго отечество. Петко В. Горбанов е депутат в Учредителното събрание (1879), народен представител и подпредседател на IX обикновено Народно събрание (1896-98). Стефан Панаретов става дипломат и общественик, пълномощен министър във Вашингтон (1914-25). Възпитаници на колежа са министър-председателите на България Константин Стоилов, Т. Иванчов, Ив. Е. Гешов, министрите М. Маджаров, Ал. Людсканов, Ив. П. Славейков и други обществено-политически и културни дейци. Прозорлив и далновиден се оказва д-р Джордж Уошбърн.

ПЕТЪР ПАРИЖКОВ

ПОЗДРАВ ОТ БИЛ ГЕЙТС

Президентът на „Майкрософт“ признава основополагащата роля на Джон Атанасов за създаването на компютърната техника

МАЙКРОСОФТ
3 октомври 2003 г.

Скъпи български приятели, Радвам се да споделя с българския народ честването на 100-годишнината от рождението на Джон Атанасов – изобретателя на електронния цифров компютър. Джон Атанасов и неговият дипломат Клифърд Бери замислят, построяват и демонстрират през 40-те години на отминалия век цифров компютър с вакуумни електронни лампи, като по такъв начин полагат някои фундаментални концепции на изчислителното смятане. През следващите шест десетилетия оттогава върху оригиналните идеи на Атанасов са построени днешните мощни компютри, на които толкова много разчитаме. Сегашната годишнина ни припомня нововъведенията в изчислителната техника, които я превърнаха във важна градивна част на съвременното общество. Ние изпитваме благодарност спрямо Атанасов като пионер на технологията, която ни помогна да направим възможно всичко това.

Бил Гейтс
Президент и главен софтуерен архитект

Писмото е връчено лично на президента Георги Първанов от Пит Хейс, вицепрезидент на „Майкрософт“, и прочетено на тържествената вечер в Народния театър „Иван Вазов“

Председателят на Народното събрание проф. Огнян Герджиков по време на официалното честване на 100-годишнината от установяването на дипломатически отношенията между България и САЩ подари на членовете на Конгреса книгата „Електронният Прометей“ (на английски език) от акад. Блавест Сендов, понастоящем посланик на Република България в Япония

ЕЛЕКТРОННИЯТ ПРОМЕТЕЙ

Започва второто столетие безсмъртие
за предтечата на информационната ера
ДЖОН АТАНАСОВ

В края на октомври 2003 г. в Щатския университет на Айова, град Еймс, се състоя тридневен международен симпозиум върху проблемите на съвременната изчислителна техника. Заместник-посланикът на Република България в САЩ Емил Ялнъзов прочете поздравително писмо от президента Георги Първанов, в което се подчертава, че откритието на Джон Винсент Атанасов е едно от най-значителните достижения на човечеството. Акад. Кирил Боянов извести, че Джон Атанасов е номиниран за Нобелова награда, а също и за престижната премия „Марко-

ни“ за постижения в областта на изчислителната техника, като и двете предложения са останали без последствия. Акад. К.

Боянов е изненадан от повишения интерес към България от страна на своите американски колеги. В обсъжданията вземат участие Гордън Бел, директор по изследователската част на „Майкрософт“, Алис Бъркс, авторка на първата специализирана книга, представяща приноса на Атанасов, Джон Густавсон, създал реплика на прототипа на компютъра, адвокатът на „Хънивел“ от историческия съдебен процес във Федералния съд на Минеаполис. Ректорът на университета Грег Джеофрой, който ръководи симпозиума, нарича Джон Атанасов „гений“.

НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПРЕЗИДИУМ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

УКАЗ № 2071

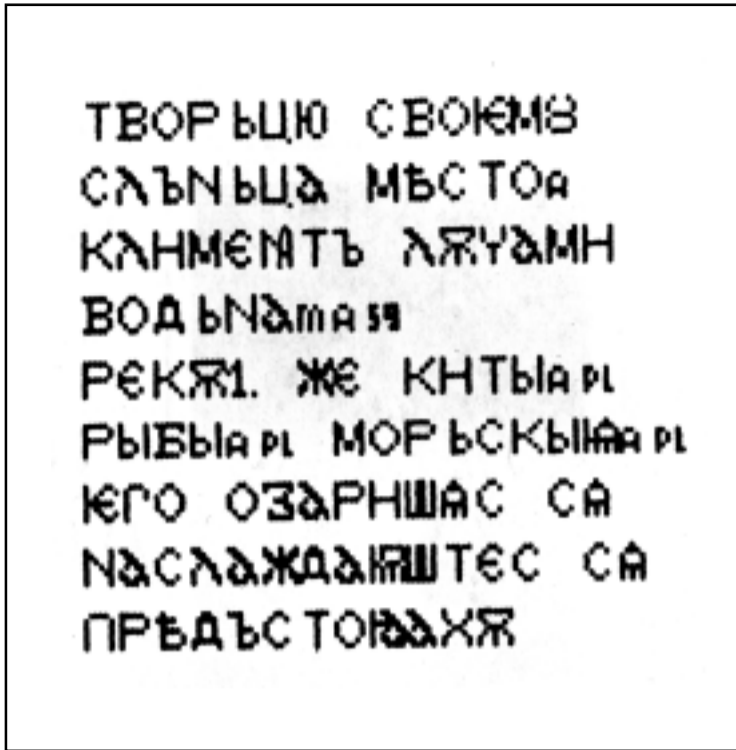
Президиумът на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 7 от Конституцията на Народна република България и чл. 25 от Указа за ордените, медалите и почетните звания

ПОСТАНОВЯВА:

Награждава проф. д-р ДЖОН ВИНСЕНТ АТАНАСОВ – американски учен от български произход, с орден „Кирил и Методий“ – I степен, по случай пребиваването му в България като гост на Българската академия на науките и за големите му заслуги и принос в науката.

София, 22 декември 1970 г.

На 13 ноември 1990 г. президентът на САЩ Джордж Буш - старши връчи на Джон Атанасов Национален медал за техника и технология, като подчерта в словото си българското му потекло и препоръча приносът му да бъде включен своевременно в енциклопедии, справочници и учебници

Американски компютър от Харвардския университет „проучва“ съчиненията на Св. Климент Охридски

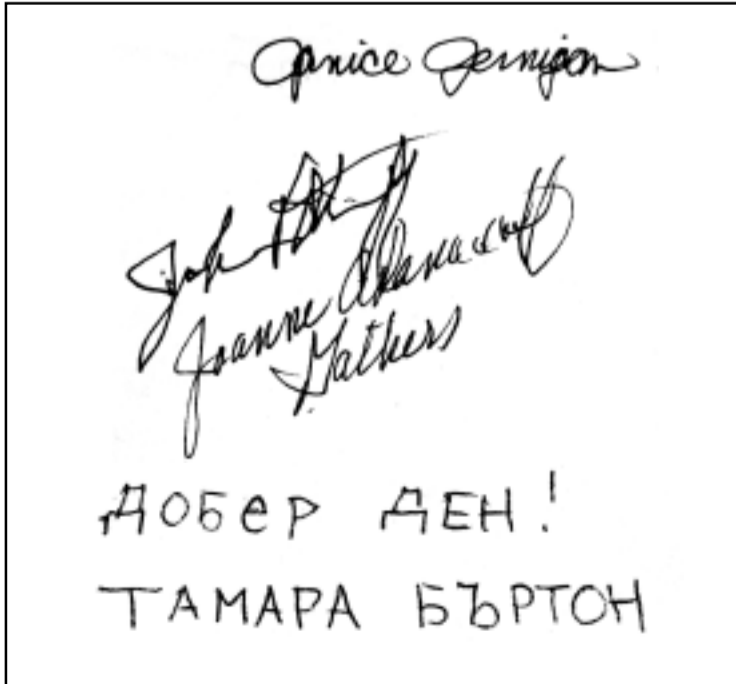
Художник-фотографът Никола Омарчев от родното село на Яна Желязкова – основателката на Атанасовия род, създаде графичен портрет на нейния внук

Президентът Георги Първанов с пратеници на Атанасовия род от САЩ при откриване на паметника пред Телефонната палата в София

Автографи от близките на Джон Атанасов, дадени по време на тържественото честване специално за този брой

Внучката на Джон Атанасов Тамара Бъртън, по професия пилот (лети на граждански самолет „Боинг“), проучва американското родословие на Атанасовци с цел да издаде книга на тази тема. Тя проявява подчертан интерес към славянската култура и се учи да пише на кирилица. Поддържа редовна e-mail връзка с Красин Химирски, завеждащ отдел „Наука и образование“ при Руския културно-информационен център в София. От него получава на руски и български език поемата на Михаил Лермонтов „Тамара“.

КАМБАНИТЕ НА СВОБОДАТА

ПРАВОСЛАВНО ЕДИНСТВО

Международният обществен фонд „Единство на православните народи“ е създаден по благословение на Негово Светейшество Алексий II, Патриарх Московски и на цяла Русия, през 1995 г. Фондът осъществява сериозна подкрепа на дейността на Интерпарламентарната асамблея по Православие, центърът на която е в парламента на Република Гърция и в която членуват парламенти на повече от 20 страни. Президент на фонда от учредяването му е Валерий Аркадиевич Алексеев, доктор на философските науки, професор в Московския държавен университет. През 1998 г. с благословението на Негово Светейшество Българския Патриарх Максим фондът откри свое представителство в България. Фондът има свои представителства и отделения в Украйна, Беларус, Сърбия и Черна гора, Гърция, Молдова, Израел. Голямо значение в православния свят получи учредената от фонда премия „За изключителен принос в постигане единството на православните народи“, с която се награждават най-видни политически, обществени и религиозни дейци, представители на деловите среди с изключително лично участие в делото за постигане единство на народите и страните с източнохристиянски традиции. Сред лауреатите за 2002 г. е президентът на Република България Георги Първанов, а Българският Патриарх Максим е лауреат за 2004 г.

В манежа на главната придворна конюшня в Санкт Петербург на 9 октомври 1876 г. били изложени изпратените от град Ярославъл 11 броя камбани, предназначени да бъдат отправени зад Дунава в новоосвободената България. От изложените камбани пет са били дарени на Велико Търново, а по три – на Свищов и на с. Бяла. Много ценно дарение са и 12-те камбани, предназначени за храм-паметника в с. Шипка, изработени в камбанолеярната на Павел Николаевич Финландски в Москва. Върху майсторската отливка изпъквали релефните икони, украшения и надписи.

Върху двете камбани били поместени в овални гравирани рамки четири икони: на Христос Пантократор, княз Александър Невски, Казанската Св. Богородица и братята Кирил и Методий.

Изработените 5 броя камбани за Велико Търново са били в умален размер. Върху тях са изобразени Христос Благовещающ, Владимирската Св. Богородица, император Александър II, Св. Георги Победоносец и българските светци Теодосий и Роман. Третата – 3 пуда и 1 фунт, е с релефни икони на Св. Николай Чудотворец, Св. Йоан Кръстител, Св. Архангел Михаил, Св. Св. Кирил и Методий, Св. Троица и Св. Богородица. Най-голямо усърдие в подписката за подаряване камбани на новоосвободена България са проявили Порфирий Иванович Оловяшников – търговец и собственик на камбанолеярна, и Зиновий Иванович Дехтерев, посветил много труд в полза на благотворението.

Протоиерей БОРИС СТОЯНОВ

Керамичен портрет на неизвестен православен светец от Преславската художествена школа (X в.)

Възстановеният храм „Христос Спасител“ в Москва

Образите на Св. Кирил и Св. Методий върху камбаните на храм-паметника „Св. Александър Невски“

Навършват се 80 години от освещаването на храм-паметника „Св. Александър Невски“, наричан известно време „Св. Св. Кирил и Методий“

РАТНИЦИ ОТ ЧЕЛНАТА ОТБРАНА

*Нашите учители и съдейници
в попрището на старобългаристиката,
преселени на Небеса*

Иван Дуйчев
Александър Милев
Куйо Кувев

Боню Ангелов
Петър Динев

Боян Джоков
Веселин Йосифов

основател на изданието

Генчо Стоев

Роже Бернар

Алексей Лосев

Дмитрий Лихачов

Андрей Робинсон

Борис Рибак

Александър Панченко

Виктор Астафиев

Рудолф Айцетмюлер

Линда Садник

Стивън Рънсиман

Роман Якобсон

Стефан Кожухаров

Пейо Димитров

Сергей Аверинцев

Джон Атанасов

Достойно е

ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ ЗА ЧЕСТВАНЕ НА 100-ГОДИШНИНАТА ОТ РОЖДЕНИЕТО

НА АКАД. ДМИТРИЙ ЛИХАЧОВ

На 28 ноември 2006 г. се закръгля първото столетие от рождението на големия учен, хуманист, общественик и драгоцен приятел на България.

В Санкт Петербург по този повод вече е основана фондация. „Леннаучфильм“ засне документален филм „Векът на Лихачов“

с участието на български учени и публицисти.

Предлагаме своевременно да бъде съставен

Национален организационен комитет

под високия патронаж

на президента на Република България Георги Първанов.

На корицата:
Литография
в чест
на 1000-годишнината
от създаването
на славянската азбука
(1863).
Издадена
и разпространена
от Христо Г. Данов.
Открита
от художника
Петър Добрев
и предоставена
от издателство
„Захарий Стоянов“

На 8 и 9 страница
е поместено
факсимиле
от Пространното житие
на Св. Кирил –
дело
на неговия пръв ученик
Св. Климент Охридски,
изписано от ръката
на Владислав Граматик
в сборника
„Рилски панегрик“
през 1479 г.
и съхранявано
в Рилския манастир

Снимките
от посещението
на Папа Йоан Павел II
в България
са направени
от фоторепортерите
на БТА
Анелия Николова,
Тихомир Пенев,
Бистра Бошнакова
и Владимир Шоков

В броя
са поместени
цветни копия
на страници
от български
ръкописни книги,
съхранявани
в Народната библиотека
„Св. Св. Кирил
и Методий“
в София,
от изложбата
на Дарина Караджова,
понастоящем
преподавателка
по българистика
в Римския университет

„Изповедание
на правата вяра“
преведе
на новобългарски
език
проф. Тотю Коев,
преподавател
по богословие
в Софийския
университет
„Св. Климент
Охридски“

ISSN 1312-3785
Брой 18 / май 2004 г.

През май 1979 г. Съюзът на българските журналисти въз основа на рубриката „Българистика и българисти“ на седмичника за политика и култура „Антени“ издаде началния брой на Кирило-Методиевския вестник „За буквите – О писменехъ“. Това съвпадна с полета на първия български космонавт Георги Иванов. На борда на космическия кораб „Союз-33“ имаше препис на страница от творбата на Черноризец Храбър – като продължение на „Изповедание на правата вяра“, диктувано от Св. Кирил на негови ученици в Рим преди кончината му. По такъв начин Храбровият трактат стана название на единственото по рода си непериодично издание като образец на научна публицистика. Тогава спонтанно бе съставен международен редакционен комитет от именити учени, писатели, публицисти и художници. Екслибрисът на изданието е дело на художника Евгений Босяцки.

Редакционен комитет
Председател
д-р н. **СТОЯН ДЕНЧЕВ**
Работен екип
ПЕТЪР ПАРИЖКОВ, ИРЕНА ПЕТЕВА
ИЛИЯ ПЕХЛИВАНОВ
(отговорен редактор)
ПЕТЪР ТОНЧЕВ
Компютърен набор **СИЛВИЯ ИЗОВА**

Електронния вариант на изданието
можете да намерите на адрес:
www.kbd-bg.org

*Позоваването на публикации от изданието
изисква точно посочване на заглавието,
автора, броя и годината*

Графичен дизайн „Арта 21“

ИЗДАТЕЛ
КОЛЕЖ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ
И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Бул. Цариградско шосе 119
1784 София
Тел. / факс 971 80 74
e-mail: kbd_college@yahoo.com

Броят излиза
с родолюбивото спомоществователство
на Националния център за книгата

при Министерството на културата
с директор **Игор Чипев**,
на печатница

с президент инж. **Петър Кънев**
и на **Николай Трифонов** –
кмет на община Несебър

ИЗПОВЕДАНИЕ НА ПРАВАТА ВЯРА

Предадено устно
от Константин, блажения Философ,
по воля Божия учител
на славянския народ

„СВ. КИРИЛ“

Худ. Евгений Босяцки

В името на Отца и Сина и Светия Дух аз, Константин Философ, славянски учител, правоверно учащ за истинския Бог, изповядвам долупописаното.

Вярвам, прочее, в единия Бог Отец, Вседържител, Творец на всичко видимо и невидимо и Господ безначален, невидим, необятен, неизменен, безкраен. И в единия Господ и Исус Христос, единородния Син, Който безначално и вълн от времето, и преди всички векове е възсиял от съществото на Отца. И в единия Дух Свети, Който изхожда от единия Бог Отец, богословен и славен заедно с Отца и Сина като съестествен и пребъдващ с Тях. Слава, прочее, Тронцата в Ипостаси, сиреч в Лица, и всяко едно от речените Лица слава неслитно и неразделно, спазвайки отделните Им свойства, понеже всяко от тях е напълно непроменимо и неизменимо. Свойството на Отца е нероденост и причинност на Тия Двамата, Син и Дух Свети, Който съществуват от Него; на Сина раждане, а на Духа Свети — изхождение. И понеже единствено от Отца е възсиял и Раждащият се, и Изхождащият като светлина от светлина, то затова над целия свят има една трилунна и трислънчева светлина.

Така аз изповядвам своята вяра заедно с родния ми брат и сътрудник мой в Божнето служение Методий. Защото в нея е спасението и надеждата. Нея предаваме на нашите ученици, та те, като вярват така, да се спасят и в Страшния съден ден отново да ни я върнат истинска, непроменена и съвършена, като застанат от дясната страна пред Господа и Исуса Христа, истинския наш Бог, на Когото да бъде слава във всички векове.

Амин.

ДИСПУТ ВЪВ ВЕНЕЦИЯ

Житие и деяния
на нашия пребляжен учител Константин Философ,
първия наставник на славянския народ

Св. Климент Охридски
(IX в.)

Когато Философът беше във Венеция, епископи, попове и черноризци налетяха на него като врани на сокол и повдигнаха триезичната ерес, говорейки:

•Човече, кажи ни как тъй ти сега си създад книги на славяните и ги поучаваш? Тях не е знамерил по-рано никой друг: нито апостолите, нито римският папа, нито Григорий Богослов, нито Йероним, нито Августин? Ние знаем само три езика, с които е достойно да славим Бога в книгите: еврейския, гръцкия и латинския.

Философът им отговори:

Бог не изпраща ли дъжд еднакво за всички? Също тъй и слънцето не свети ли на всички? И не дишаме ли еднакво всички въздух? И как вие не се срамувате, като признавате само три езика и като повелявате, щото всички други народи и племена да бъдат слепи и глухи? Пояснете ми Бога за безсилен ли смятате, та той не може да даде всичко това, или за завистлив, та не желае? Че ние познаваме много народи, които разбират книги и които славят Бога всеки със свой език. Известни са също следните: арменци, перси, авазги, ивери, сугди, готи, авари, тирси, хазари, араби, египтяни, сирийци и много други.

Ако ли не искате да разберете от тия примери, поне от Писанието познайте Бога. Давид се провиква: •Пейте Господу, цяла земьо, пейте Господу песен нова! И пак: •Възкликнете Господу, цяла земьо, пейте и радвайте се, и възпейте! Другаде: •Цялата земя да ти се поклони и да те възпее, и да възпее твоего име, Вишни! И пак: •Хвалете Бога, всички народи, похвалете го, всички люде, и всяко дишанне да хвали Господа!...

И според Матей Бог рече: •Даде ми се всяка власт на небето и на земята. Идете, прочее, научете всички народи, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Св. Дух и като ги учите да пазят всичко, що съм ви заповядал! И ето аз съм с вас през всичките дни до свършека на света. Амин.

И към вас, законоучителите, казва: •Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, дето затваряте царството небесно пред човеците: защото вие не влязвате, та не оставяте да влезат в него които искат да влязат.

А към коринтяните Павел рече: •Искам вие всички да говорите езици, а още повече — да пророчествувате; защото който пророчествува, по-горен е от тогози, който говори езици, освен ако не тълкува, за да приеме и църквата поука. И сега, братя, ако дойда при вас и заговоря на непознати езици, какво ще ви ползвам, ако ви не говоря с откровение или с познание, или с пророчество, или с поучение?

Така и вие, ако с езика си не изговаряте разбрани думи, как ще се развере това, което говорите? Защото на вятър ще говорите. Също толкоз вида думи съществуват по света, но ни една от тях не е без значение: ако не позная значението на думите, ще бъда чужденец за този, който ми говори; и този, който говори, за мене — чужденец.

Защото ако се моля на език непознат, духът ми се моли, а умът ми остава безплоден. И тъй, какво? Ще се моля с дух, ще се моля и с ум; ще пея с дух, ще пея и с ум.

Благодаря на моя Бог, задето от всички ви повече езици говоря; но в църква предпочитам да изговоря пет думи с ум си, за да поуча и други, нежели десетки хиляди думи с език непознат. Братя, не бивайте деца по ум, но по злоба! По ум бъдете съвършени! В закона е писано: На чужди езици и с чужди уста ще говоря на този род, но и така ще ме послушат — казва Господ. Затова езиците са велог не за тези, които вярват, но за тези, които не вярват, а пророчеството не е за тези, които не вярват, а за тези, които вярват.

И пророчески духове се покоряват на пророци: защото Бог не е Бог на безредие, а на мир, както е по всичките църкви между светците.

И тъй, братя, имайте ревност към пророчестване и не забравяйте да се говорят езици.

С тези думи и с още много други думи
Философът ги посрами, остави ги
и си замина.